

ਸਿਲੇਬਸ
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪੀ. ਜੀ. ਡਿਪਲੋਮਾ
ਸੈਸ਼ਨ 2016-17, 2017-18
ਸਮੈਸਟਰ - ਪਹਿਲਾ

ਪੇਪਰ - ਪਹਿਲਾ : ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤ

ਪੇਪਰ : ਪਹਿਲਾ
ਸ਼ਾਸਤਰ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80
ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਪੇਪਰ-ਸੈਟਰ ਵਲੋਂ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਓ,ਅ,ੲ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਚੁਣੇਗਾ। ਪੰਜਵਾਂ ਭਾਗ 'ਹ' ਸਭ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੱਠ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ- ਓ

- 1) ਸੰਗੀਤ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਵੱਖ-2 ਧਾਰਾਵਾਂ : ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ , ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ, ਉਪ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ , ਸੁਗਮ ਸੰਗੀਤ।
- 2) ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤ : ਨਾਦ, ਸੁਰ, ਸਪਤਕ, ਅੰਦੋਲਨ ਸੰਖਿਆ, ਲੈਅ, ਤਾਲ, ਥਾਟ, ਅਲੰਕਾਰ

ਭਾਗ- ਅ

- 3) ਰਾਗ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ , ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ।
- 4) ਤਾਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ , ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ।

ਭਾਗ- ਏ

- 5) ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ।
ਧਰੁਪਦ, ਧਮਾਰ, ਖਿਆਲ, ਤਰਾਨਾ,
- 6) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਰਧ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਸੁਗਮ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ : ਠੁਮਰੀ, ਦਾਦਰਾ, ਟੱਪਾ ,
ਗਜ਼ਲ, ਗੀਤ।

ਭਾਗ- ਸ

- 7) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
- 8) 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 12x4=48

ਭਾਗ- ਹ

- 9) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਅੱਠ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8x4=32

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤਰ : ਮਹੇਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਸਕਸੇਨਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦਤ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
2. ਸੰਗੀਤ ਕੌਮੁਦੀ (ਚਾਰ ਭਾਗ) : ਵੀ. ਐਸ. ਨਿਗਮ (ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
3. ਗਾਇਨ ਕਲਾ (ਭਾਗ-I, II, III) : ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
4. ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ : ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
- 5) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੇਣ : ਪੰਜਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਨਫਰੰਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- 6) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਕਲਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ : ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਮਦਾਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
- 7) ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਿਕਾਸ : ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ
- 8) ਪੰਜਾਬ ਕੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ : ਡਾ. ਗੀਤਾ ਪੈਂਤਲ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ : ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਸਮੇਸਟਰ - ਪਹਿਲਾ

ਪੇਪਰ- ਦੂਜਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

ਸਮਾਂ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰਜ਼ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ

ਪੇਪਰ-ਸੈਟਰ ਵਲੋਂ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਓ,ਅ,ੳ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਚੁਣੇਗਾ। ਪੰਜਵਾਂ ਭਾਗ 'ਹ' ਸਭ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੱਠ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ- ਓ

- 1) ਲੋਕ ਕਲਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ , ਮਾਧਿਅਮ , ਮੰਤਵ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
- 2) ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ - ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ।

ਭਾਗ- ਅ

- 3) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਨਿਭਾਏ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਰੂਪ : ਮਾਹੀਆ, ਢੋਲਾ , ਟੱਪੇ, ਜਿੰਦੂਆ, ਛੱਲਾ, ਜੁਗਨੀ , ਰੱਤੀ, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਾਵਾ, ਝੂਮਰ, ਬੋਲੀਆਂ।
- 4) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ : ਸਾਰੰਗੀ, ਅਲਗੋਜ਼ੇ , ਤੂੰਬੀ, ਕਿੰਗ, ਵੰਝਲੀ, ਬੀਨ, ਢੋਲ, ਢੋਲਕੀ, ਢੱਡ, ਬੁਘਦੂ, ਘੜਾ, ਡਫ , ਘੁੰਘਰੂ, ਚਿਮਟਾ

ਭਾਗ- ਏ

- 5) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਚ : ਭੰਗੜਾ , ਗਿੱਧਾ, ਸੰਮੀ, ਝੂਮਰ, ਲੁੱਡੀ, ਮਲਵਈ ਗਿੱਧਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕ-ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ।
- 6) ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਅਤੇ ਗਾਇਕੀ

ਭਾਗ- ਸ

- 7) ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ : ਪਰੀਚੈ , ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
- 8) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵੀ । 12x4=48

ਭਾਗ- ਹ

- 9) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਅੱਠ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8x4=32

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਲੋਕਧਾਰਾ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ
2. ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ : ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸੁਹਜ : ਜੀ. ਐਚ. ਰਾਨਾਡੇ
3. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਰੂਪ : ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ
4. ਸੰਗੀਤ ਕਾ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ : ਸਤਯਵਤੀ ਸ਼ਰਮਾ
5. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਕਲਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ : ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਮਦਾਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
6. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ : ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)
7. ਪੰਜਾਬ ਕੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ : ਡਾ. ਗੀਤਾ ਪੈਂਤਲ
8. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਿਪੇਖ : ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
9. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਧੁਨਾਂ : ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
10. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ ਧਾਰਾ : ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ
11. ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਲੋਕ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ : ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ
12. ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ
13. ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਅੰਕ, ਸੰਗੀਤ ਪੱਤਰਿਕਾ ਜਨਵਰੀ, 1966 : ਸੰਗੀਤ ਕਾਰਿਆਲਿਆ ਹਾਥਰਸ
14. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪੱਤਰਿਕਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
15. ਸੂਫੀ ਜੀਵਨੀਆਂ : ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ
- 16) ਸੂਫੀਮਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ (ਸੰਪਾ.)
- 17) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ : ਅਨਿਲ ਨਰੂਲਾ

ਲੋਕ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਗਾਇਨ : ਮੰਚ ਪਰਦਰਸ਼ਨ

2016-17- 2017-2018

ਸਮੈਸਟਰ-ਪਹਿਲਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

ਪੇਪਰ- ਤੀਜਾ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20

- 1) ਰਾਗ : ਬਿਲਾਵਲ, ਕਲਿਆਣ , ਖਮਜ਼, ਪੀਲੂ, ਸਾਰੰਗ, ਬਾਗੋਸ਼ਰੀ- ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦਿਸ਼/ਸੂਫੀਆਨਾ ਕਲਾਮ/ਪਰੰਪਰਕ ਗੀਤ ਦਾ ਪਰਦਰਸ਼ਨ - 30 ਅੰਕ
- 2) ਕੋਈ ਇਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਕੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਵੰਨਗੀ ਦਾ ਵਿਧੀਵਤ ਪਰਦਰਸ਼ਨ - 30 ਅੰਕ
- 3) ਸੂਫੀ ਕਾਫੀ ਦਾ ਗਾਇਨ - 20 ਅੰਕ

ਮੌਖਿਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਸਮੈਸਟਰ-ਪਹਿਲਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

ਪੇਪਰ-ਚੌਥਾ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20

- 1) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ ਨਾਲ ਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਵੰਨਗੀਆਂ - 35 ਅੰਕ
- 2) ਲੋਕ ਸਾਜ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ - 30 ਅੰਕ
- 3) ਮੁਢਲੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਖਾਲੀ ਦਾ ਪਰਦਰਸ਼ਨ: ਕਹਿਰਵਾ, ਦਾਦਰਾ, ਰੂਪਕ, ਝਪਤਾਲ, ਤੀਨਤਾਲ, ਦੀਪਚੰਦੀ - 15 ਅੰਕ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ : ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਿਪੇਖ

ਸੈਸ਼ਨ - 2016-17- 2017-2018

ਸਮੈਸਟਰ- ਦੂਜਾ

ਪੇਪਰ- ਪਹਿਲਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

ਸ਼ਾਸਤਰ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰਜ਼ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਪੇਪਰ-ਸੈਟਰ ਵਲੋਂ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇਕੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਚੁਣੇਗਾ। ਪੰਜਵਾਂ ਭਾਗ 'ਹ' ਸਭ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੱਠ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ- ਓ

- 1) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਅੰਤਰਸਬੰਧ।
- 2) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਪਰਸਪਰ ਸਬੰਧ।

ਭਾਗ-ਅ

- 3) ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ।
- 4) 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਤਨ।

ਭਾਗ- ਏ

- 5) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲੋਕ-ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-2 ਵੰਨਗੀਆਂ।
  - ਓ) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗਾਇਕੀ ਅਤੇ ਛੰਦ- ਵਿਧਾਨ।
  - ਅ) ਕਲੀ ਛੰਦ ਦਾ ਮਹੱਤਵ।
  - ਏ) ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਪਰੰਪਰਾ।
  - ਸ) ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਗੌਣ।
  - ਹ) ਢੱਡ ਸਾਰੰਗੀ ਦੀ ਗਾਇਨ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਵਿਧੀ।
  - ਕ) ਤੂੰਬਾ- ਜੋੜੀ/ਅਲਗੋੜੇ ਦੀ ਗਾਇਕੀ।
  - ਖ) ਪੁਆਧੀ ਅਖਾੜਾ/ ਜਲਸੇ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ।
  - ਗ) ਵਾਰ- ਗਾਇਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ।
  - ਘ) ਕਿੱਸਾ- ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ।

ਭਾਗ- ਸ

- 6) ਲੋਕ ਗਾਇਕਾਂ/ਢਾਡੀਆਂ /ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਦੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ
ੳ) ਬਾਬੂ ਰਜਬ ਅਲੀ	-	ਕ) ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ	
ਅ) ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ	-	ਖ) ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ	
ੲ) ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਰਟੈਡਾ	-	ਗ) ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ	
ਸ) ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੌਕੀ	-	ਘ) ਗੁਰਮੀਤ ਬਾਵਾ	
ਹ) ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ	-	ਙ) ਸਦੀਕ ਮੁਹੰਮਦ ਔੜੀਆਂ	4x12 = 48

ਭਾਗ- ਹ

- 7) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਅੱਠ ਸੰਖਿਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8x4=32

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੁਸਤਕਾਂ

1.	ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ : ਵਿਭਿੰਨ ਪਾਸਾਰ	:	ਡਾ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੋਹਲ
2.	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਰਾਸਤ (ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ)	:	ਡਾ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
3.	ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਢਾਡੀ ਕਲਾ	:	ਹਰਦਿਆਲ ਬੂਹੀ
4.	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਢਾਡੀ ਪਰੰਪਰਾ	:	ਡਾ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ
5.	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਿਪੇਖ	:	ਡਾ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
6.	ਹਰਿਆਣਾ ਤਥਾ ਪੰਜਾਬ ਕੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ	:	ਰੀਤਾ ਧਨਕਰ
7.	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ : ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ	:	ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ
8.	ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਗੀਤ	:	ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਕਸੇਲ
9.	ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ	:	ਡਾ ਮੰਜੂ ਸ੍ਰੀ ਕਸ਼ੀਰ ਸਾਗਰ
10.	ਭਾਰਤੀਯ ਸੰਗੀਤ ਕੀ ਪਰੰਪਰਾਏ	:	ਡਾ ਰਾਮਸਰੂਪ ਸ਼ਾਂਡਿਲਯ
11.	ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਮੇ ਸੀਮਾਵਰਤੀ ਕਸ਼ੇਤਰੋਂ ਕਾ ਯੋਗਦਾਨ	:	ਡਾ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ
12.	ਮਾਰਕਸੀ ਰੂਪ ਚਿੰਤਨ	:	ਡਾ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ
13.	ਕਲੀ ਛੰਦ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	:	ਡਾ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
14.	ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਪਰੰਪਰਾ	:	ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)

15. ਤੂੰਬੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਵੱਜਦੀ : ਹਰਦਿਆਲ ਥੂਹੀ
16. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕ : ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ
17. ਸਾਡੀਆਂ ਲੋਕ ਗਾਇਕਾਵਾਂ : ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ
18. ਤੂੰਬੀ ਦੇ ਵਾਰਿਸ : ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ
19. ਸੁਰ ਦਰਿਆਓਂ ਪਾਰ ਦੇ : ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
20. ਲੋਕ ਸੁਰਾਂ : ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
21. ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਸੁਦਾਗਰ : ਇਕਬਾਲ ਮਾਹਲ

ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ : ਬਹੁਪੱਖੀ ਅਧਿਐਨ

ਸਮੈਸਟਰ- ਦੂਜਾ

ਪੇਪਰ- ਦੂਜਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

ਸ਼ਾਸਤਰ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰਜ਼ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਪੇਪਰ-ਸੈਟਰ ਵਲੋਂ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਓ,ਅ,ੲ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਚੁਣੇਗਾ। ਪੰਜਵਾਂ ਭਾਗ 'ਹ' ਸਭ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੱਠ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ- ਓ

- 1) ਸੂਫੀ ਮਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 2) ਸੂਫੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ

ਭਾਗ- ਅ

- 3) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ
- 4) ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੀਰਾਂ-ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਤਕੀਏ, ਖ਼ਾਨਕਾਹਾਂ ਅਤੇ ਦਰਗਾਹਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਉਰਸ ,ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਗਾਇਨ ਪਰੰਪਰਾ।

ਭਾਗ- ੲ

- 5) ਸੂਫੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ : ਹਮਦ, ਵਜਦ, ਸਮਾਅ, ਤਸੱਵਫ਼, ਕਲਬ, ਪੀਰ, ਮੁਰਸ਼ਦ, ਮੁਰੀਦ, ਇਸ਼ਕ-ਏ-ਹਕੀਕੀ, ਇਸ਼ਕ-ਏ-ਮਜ਼ਾਜ਼ੀ,।
- 6) ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ੈਲੀਆਂ : ਕਾਫ਼ੀ, ਕਵਾਲੀ , ਕੋਲ, ਕਲਬਾਨਾ, ਗਜ਼ਲ, ਨਾਤ, ਰੁਬਾਈ, ਬਸੀਤ, ਦੋਹੇ, ਮਰਸੀਆ ਮਨਕ਼ਵਤ, ਰੰਗ, ਨਕਸ਼- ਗੁਲ , ਮਸਨਵੀ, ਨਿਗਾਰ, ।

ਭਾਗ- ਸ

- 7) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਿਓਰਾ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ :
  - ਉਸਤਾਦ ਨੁਸਰਤ ਫ਼ਤਿਹ ਅਲੀ ਖ਼ਾਂ
  - ਉਸਤਾਦ ਹੁਸੈਨ ਬਖ਼ਸ਼
  - ਉਸਤਾਦ ਬਰਕਤ ਸਿੱਧੂ
  - ਉਸਤਾਦ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹਕੋਟੀ

- ਵਡਾਲੀ ਬੰਧੂ
- ਆਬਿਦਾ ਪਰਵੀਨ
- ਸ਼ੋਕਤ ਅਲੀ ਮਤੋਈ
- ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਕੱਵਾਲ
- ਰਹਿਮਤ ਕੱਵਾਲ
- ਬੀਬੀ ਨੂਰਾਂ

12x4 = 48

ਭਾਗ- ਹ

8) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਅੱਠ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

8x4=32

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੁਸਤਕਾਂ

1.	ਕਸ਼ਫੁਲ ਮਹਿਜੂਬ	:	ਹਜ਼ਰਤ ਸ਼ੇਖ਼ ਮੁਖਦੂਮ ਮਾਲੀ ਹੁਜਵੀਰੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
2.	ਸੂਫੀਆਨਾ ਆਦਬੀ ਰਿਵਾਇਤ	:	ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ (ਡਾ) (ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
3.	ਗੰਜਸ਼ਕਰ, ਪਤਰਿਕਾ	:	ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਸੂਫੀ ਸੈਂਟਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
4.	ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫੀਵਾਦ	:	ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ)
5.	ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰ ਭਾਰਤੀਯ ਸੰਗੀਤ	:	ਆਚਾਰਿਆ ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ
6.	ਇਸਲਾਮੀ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ	:	ਅਨਵਰ ਚਿਰਾਗ਼
7.	ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਧਿਐਨ	:	ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਦੁਸਾਂਝ
8.	ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਸੰਦਰਭ ਕੋਸ਼	:	ਸੰਪਾ. ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
9.	ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਿਊਜ਼ਿਕ	:	ਨਜਮਾ ਪ੍ਰਵੀਨ ਅਹਿਮਦ

ਲੋਕ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਗਾਇਨ : ਮੰਚ ਪਰਦਰਸ਼ਨ

2016-2017- 2017-2018

ਸਮੈਸਟਰ- ਦੂਜਾ

ਪੇਪਰ-ਤੀਜਾ

- 1) ਰਾਗ : ਭੈਰਵੀ, ਪਹਾੜੀ, ਤਿਲੰਗ, ਆਸਾ, ਦੇਸ, ਸਿੰਧੂਰਾ- ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦਿਸ਼/ਸੂਫੀਆਨਾ ਕਲਾਮ/ਪਰੰਪਰਕ ਗੀਤ ਦਾ ਪਰਦਰਸ਼ਨ - 30 ਅੰਕ
- 2) ਪਰੰਪਰਕ ਲੋਕ ਗਾਇਨ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਵਿਧੀਵਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ (ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।) - 25 ਅੰਕ
- 3) ਕਵਾਲੀ/ਨਾਤ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ - 25 ਅੰਕ

ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਸਮੈਸਟਰ-ਦੂਜਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ - 80

ਪੇਪਰ- ਚੌਥਾ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ-20

- 1) ਵੱਖ-2 ਲੋਕ ਗਾਇਨ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੇ ਸਰੂਪ ਸਬੰਧੀ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ -35 ਅੰਕ
- 2) ਸੂਫੀ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ।- 35 ਅੰਕ
- 3) ਢਈਆ, ਮਿਰਜ਼ਾ, ਖੇਮਟਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਠੇਕਾ, , ਧਮਾਲ, ਚੰਚਲ, ਝੂਮਰ, ਕਾਫ਼ੀ ਠੇਕਾ- ਇਹਨਾਂ ਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਠੇਕਿਆਂ ਦਾ ਹੱਥ 'ਤੇ ਤਾਲੀ-ਖਾਲੀ ਨਾਲ ਪਰਦਰਸ਼ਨ- 15 ਅੰਕ